

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600518697584/facsimile.pdf> (tilgået 16. maj 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

140 *Verden som et Doll-Huus*

- 21,3: *I sine Øyen angenem*] i egne øjne behagvækkende, charmerende. – 21,7: *Faveur-Baand*] pyntebånd, der skænkes som gunstbevisning.
- 23,2: *Nativitet*] horoskop, bestemmelse af et menneskes skæbne ud fra stjernernes stilling i fødselsøjeblikket.
- 24,4: *den gyldne Elephant*] Elefantordenen antages indstiftet af Christian d. 1.
- 25,5-6: *Om Folk han drømmer o.s.v. ...*] jvf. 1. Mosebog 37,5-7: Josefs drøm om brødrenes neg, der bøjede sig for hans. – 25,7: *Beföråring*] forfremmelse.
- 26,5: *Lause-Torvet*] loppetorvet.
- 27,6: *Een Oxe eller Ugle*] altså tilhørende den gamle danske adel. – Medens slægten *Oxe* er dansk uradel, findes der ingen dansk Ugleslægt, og den svenske slægt *Uggle* er af yngre oprindelse.
- 28,3-9: *At Doctor Morten Lutber er o.s.v. ...*] præstesønnen Falster identificerer sig her med den tiltalte! Det var ham i øvrigt en hjertesag at hævde gejstligheden og den lærde stand over for det adelige hovmod – se f.eks. hans ironiske »Tale til Adelsmænd om at holde sig fra Studeringer« (*Amoenitates*, 1. part, XXIII) med vendinger som denne: »Narrestreger, Abspil og Liderlighed ere – foruden adeligt Navn og Segl – alt hvad I have tilbage«. – 28,6: *Sanct Pederz Nøgel-Orden*] som forvalter af Sakramentet har også den lutherske præst »Himmerigets nøgler« (*Mattæus* 16, 19), og den nøgleorden er vel så god som nogen af adelsmandens.
- 29,7: *Spilleverk*] småting, bagateller, et ingenting.
- 30,2: *skrabe*] gøre skrab-ud. – 30,8: *Kong Christoffer*] Christoffer af Bayern (1440-48) indkaldte og begunstigede sine bayriske landsmænd.
- 31,5: *Klakker*] klatter, smudspletter.
- 32,3: *rar*] værdifuld, udsøgt. – 32,8: *sudlervuren*] smudsig (med moralsk hibetydning).